

Ljouwert, noemen de Friezen hun hoofdstad, maar de rest van Nederland mag gewoon Leeuwarden zeggen, hoor. Nog nooit geweest? Lees je snel in en dan hup: op naar de parel van het hoge noorden!

Ik hou van Ljouwert!

Aan zee!

De geschiedenis van Leeuwarden gaat terug tot in de Romeinse tijd. De stad ontstond op terpen aan een inham van de Middellzee, die later dichtslibde en werd ingepolderd. De riviertjes Ee, Vliet en Potmarge mondden bij deze terpen uit in zee. Door de gunstige ligging onderhield de stad vele handelscontacten met andere plaatsen.

Heb je een monumentje?

Met 617 rijksmonumenten staat Leeuwarden in de top-15 van Nederland. De historische binnenstad, stadsgezichten, singels, het Nieuwe Kanaalgebied, de Hollanderwijk, gevelwanden, straten, pleinen, grachten en groengebieden, parken, een middeleeuwse waterloop, standbeelden, kades en delen van de oude omwalling... ze zijn allemaal monumentaal.

Prachtpanden

Maar liefst 375 gebouwen staan officieel op de monumentenlijst, van woonhuizen, kerken, molens en pakhuizen tot kantoorpanden. De oudste monumenten komen uit de dertiende eeuw, waaronder de Jacobijnerkerk. Het jongste monument is het Burmaniakamp uit 1940, waar Duitse manschappen verbleven. In de tussenliggende eeuwen werden de Kanselarij, de Waag en de herenhuizen gebouwd. De grootste groep rijksmonumenten bestaat uit eenvoudige woon- en winkelpanden. Aan het Schapendijkje, ten zuiden van de vliegbasis,

ligt de eeuwenoude grafkelder van de familie Dorhout. Net buiten de stad staan twee poldermolens, de Bullemolen en de Froskepølemolen.

Vergeet Pisa...

...voor een scheve toren kun je ook gewoon naar de Friese hoofdstad. De Oldehove is een klomp baksteen uit 1529 die hét statussymbool van Leeuwarden moeten worden; een poging van de Friezen om de Martinitoren van Groningen te overtreffen. Hij begon echter tijdens de bouw al te verzakken. In totaal staat de Oldehove 1,68 meter uit het lood: indrukwekkend!

Je valt hier van de ene verrassing in de andere

Grachtengordel?

Een gracht en wallen beschermden de welvarende handelsstad tegen vijanden. Helaas zijn deze, toen ze overbodig werden, afgebroken. Ook de grachten in de binnenstad werden vrijwel allemaal gedempt. Alleen die van de Nieuwestad, Voorstreek, de Tuinen, de Weaze en het noordelijke deel van het Schavernek bleven bewaard.

In het nieuw...

De belangrijkste winkelstraten zijn de Nieuwestad, Wirdumerdijk en de Voorstreek. In de kleinere straatjes, zoals de Sint Jacobsstraat, het Naauw en de Grote- en Kleine Kerkstraat, liggen de meer bijzondere boetiekjes. De laatste werd in 2011 uitgeroepen tot leukste winkelstraat van Nederland! Er zijn in Leeuwarden duidelijke looproutes, zodat je niets hoeft te missen. Elke vrijdag is er op het Wilhelminaplein een fantastische markt, die al meerdere keren uitgeroepen is tot markt van het jaar.

Loopje nemen

De Leeuwarden Free Tour is een stadswandeling van twee uur door het Leeuwarden van vroeger

en nu. Je loopt langs historische plekken, maar ook mooie graffiti, leuke winkels en kunst. Aanmelden hoeft niet. Elke zaterdag staat er om 12 uur een enthousiaste gids bij het standbeeld van Troelstra (links van de Oldehove). Om de tour voor iedereen toegankelijk te maken, is niemand verplicht om te betalen. Maar het mag natuurlijk wel!

Tijd van kopen en (uit)gaan

Op donderdag is het koopavond en ook iedere laatste zondag van de maand kun je er terecht. Alles wat de binnenstad te bieden heeft, kun je vinden op www.in.leeuwarden.nl. De website bevat informatie over alle winkels, horeca en culturele instellingen, met foto's, producten, merken en evenementen.

Mag het een pontje meer zijn?

Als je het prachtige landschap om Leeuwarden wilt ontdekken, is de fietsroute De 8 van Grou echt een beleving. De naam van de route verwijst naar de twee lussen door het Friese Merengebied. Het bijzondere is dat je onderweg met 10 verschillende pontjes naar de overkant wordt gezet. Je kunt kiezen uit routes van 28 tot 45 kilometer. www.grouaktief.nl

Skuutje varen

Vaar door de grachten in een authentieke fluisterpraam mét

schipper, stap in de unieke Wetterfreule rondvaartboot, of ga per kano de terrassen langs (ja, ook 's nachts!). Je kunt ook voor jou en je gezelschap een comfortabele sloep huren die je gemakkelijk zelf vaart. Waarheen? Nou, doe bijvoorbeeld de noordelijke route van de Elfstedentocht. Ook kun je via de Ee naar Bartlehiem, de Tegeltjesbrug en via de Bonkefeart terug naar Snakkerburen. TIP: vooral niet proberen als er ijs ligt! Meer informatie bij VVV Leeuwarden.

It giet oan!

Geen ijs, wel zin om te schaatsen? IJshal Leeuwarden ligt op loopafstand van het centrum. Op de 220 meter lange buitenbaan ga je lekker pootje over en op de binnenbaan draai je de mooiste pirouettes. Natuurlijk met een warme choco met slagroom na afloop in het gezellige Schaatscafé. Open t/m zondag 15 maart 2015.

Dagje groen

Idee voor het voorjaar: in de driehoek tussen Leeuwarden, Heerenveen en Drachten ligt het bijna 2.300 hectare grote

Je gaat hier voor je plezier de bajes in...

laagveenmoeras De Alde Feanen. Een afwisselend landschap met meren, petgaten, rietlanden en moerasbossen. En heel, heel veel verschillende planten en dieren. Je kunt er je eigen vogelhuisje timmeren, vetbollen maken en op pad gaan met de boswachter of professor Groebedoes. Met de rugzak en bijbehorende route ontdek je zelf spelenderwijs meer over de natuur.

99%NL

Podium Asteriks biedt plek aan getalenteerde bands en acts uit Friesland en vult deze optredens aan met artiesten uit binnen- en buitenland. De meeste shows zijn in de prachtige theaterzaal van voormalige gevangenis De Blokhuispoort. De cellen, kantoren en opslagruimtes worden anti-kraak verhuurd aan kunstenaars en jonge starters. www.podiumasteriks.nl

Us mem
Onze moeder is de bijnaam voor deze koe aan de Harlingsingel. De bijnaam is de tegenhanger van Us Heit zoals het standbeeld van stadhouder Willem Lodewijk van Nassau-Dillenburg wordt genoemd. Het werd aangeboden door fokkers van de zwartbonte koe en is een kwart groter dan de echte koe.

